

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1740. usque ad annum 1742

Fleury, Claude

Augustæ Vindelicorum, 1787

VD18 90119649

§. 17. Ejusdem Ludovici Muratorii responsio ad P. Gregorium Horner
Rectorem Magnificum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67882](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67882)

Sæc. XVIII
A. C. 1740.

gnita causæ æquitas triumphabat adeo
ut dum altero anno die quarta Novem-
bris Facultatum Decani solemnibus rito-
ligebantur, præsentem Joanne Baptista
Comite de la Tour & Tassis Reveren-
dissimi Consistorii Præsidente, qui Archie-
piscopi Principis vices obibat, Dominus
Freynender Consistorii Cancellarius lu-
bita luculenta oratione Benedictinæ
Ordinem eo potissimum ex capite pri-
mario commendaret, eoquod is a pri-
mo suo ortu usque nunc Beatissimæ
Virginis cultum miro pietatis exemplo
promoverit.

§. XVII.

*Ejusdem Ludovici Muratorii respon-
sum ad P. Gregorium Horner,
Rectorem Magnificum.*

Ad hasce Rectoris Magnifici literas
Ludovicus Muratorius haud tace-
dum ratus, die vigesima sexta Octobris
sequens dedit responsum:

„Perlectis literis tuis utique gavisus
sum, certior ipse factus, non omnino
de bello isthuc mihi illato nunciata esse
vera: contra vero doluit, quod simul
sincere fatearis, minime a te tuis
collegis probari, imo improbari
mundi Pritanni librum ea maxime
causa

„caussa, quod de immaculata B. V. con- Sæc. XVIII.
 „ceptione tam viliter auctor sentiat, ut A. C. 1740.
 „eam inter leves causas abjecerit. Hoc
 „assertum vos inter propositiones male
 „sonantes & piarum aurium offensivas
 „rejecitis. Ad hæc ægre tulistis, me
 „in *sacris exercitationibus* affirmasse, de-
 „votionem sive invocationem divini no-
 „stri Salvatoris, non autem Deiparæ ac
 „Sanctorum necessariam esse christiano
 „homini ad salutem. Proinde non ne-
 „gas, quin palam in ecclesia vestra de-
 „prædicata fuerit necessitas cultus B. V.
 „Unum te rogo, ut, ne æquivocatio ulla
 „huc sese ingerat, sed, quales revera
 „sunt, res & oppositæ opiniones ex-
 „primantur: sitne levis an gravis caus-
 „sa, quæ ad immaculatam conceptio-
 „nem spectat, ubinam legisti apud *Pri-*
 „*tannum*? imo is laudat Scotisticæ sen-
 „tentiaæ sectatores, neque se ample-
 „cti contrarium affirmat, quamquam
 „eidem adhærere liceat. Quidnam er-
 „go ibi male sonat? Superest, ut dicas,
 „nil aliud ibi improbari, nisi votum dan-
 „dæ vitæ pro tutela Scotisticæ opinio-
 „nis. At insurges, inquiens, a vobis
 „quoque juramentum quotannis emitti
 „de tuenda eadem sententia: verum &
 „hic apertius exerenda vestra mens e-
 „rat; nam si opinionem ejusmodi ver-
 „bis & scriptis protegendam suscipitis,
 „con-

Sæc. XVIII. „consilium vestrum, utpote valde pium
 A. C. 1740. „& ego summoperè commendo. Co
 „tra si sanguinem quoque pro eadem
 „obligastis, vestrum erit ostendere,
 „liceat pro opinionibus profundere
 „tam, cujus domini non sumus, aut
 „vincere. quæstionem hanc ex opinio
 „num finibus in fidei veritatem migra
 „se, quod nisi præstetur, absurdum fer
 „per fuerit, & minime ferendum,
 „quari fidei dogmata opinionibus
 „minum. Pergis ad causam commo
 „in urbe vestra tumultus, atque ad
 „præstantissimos Theologos tradidi
 „necessitatem colendæ B. V. Hic etiã
 „optassem, ut dilucidius tuam mentem
 „prodidisses. Duo plane diversa sunt
 „cultus sive honor sanctis & præsertim
 „B. V. debitus, & invocatio eorundem
 „Dogma fidei est, majorem longe honorem
 „rem B. V. deberi, quam sanctis, quibus
 „bus ineffabili privilegio præstat;
 „ctenus concedes pergimus: ad invoca
 „tionem vero B. V. & sanctorum quibus
 „attinet, itidem dogma fidei est, quod
 „solum licere, sed utile etiam ac bonum
 „esse, eorum patrocinium apud Deum
 „implorare, atque imprimis ad opem
 „Mariæ confugere. Sed quid colendum
 „tuus? illius namque sacramentum
 „nem mihi procuravi. Is cultum & invoc
 „vocationem simul jungens utriusque

Sæc. XVIII.
A. C. 1740.

„necessitatem ad salutem grandi ore de-
 „prædicavit & quidem e sancto suggestu
 „ad populum indoctum verba faciens.
 „Non hic ergo agitur de uno cultu hy-
 „perdulix debito Virgini, quem tu a
 „Theologis traditum recte affirmas; a-
 „gitur de necessitate invocationis; agi-
 „tur de novo dogmate in ecclesiam in-
 „vehendo; agitur non de aliqua levi
 „quodlibeticæ Theologiæ quæstione, sed
 „de re magni momenti, cum tradatur,
 „sperare nos cælum non posse, nisi ad
 „sanctorum & potissimum B. V. preces
 „confugiamus. Si aliquis ignorantiam
 „hic & temeritatem collegæ tuo obji-
 „ceret, nescio per quam rimam is cen-
 „suram evaderet. Nonne is temere a-
 „git, qui neque ex sancta scriptura, ne-
 „que ex summis Pontificibus, conciliis
 „insignibusque Theologis quidquam af-
 „fert, ut rem tantam in orbem catholi-
 „cum inferat? & quod mirum est, san-
 „ctum Tridentinum Concilium huc per-
 „trahere audet? Arguantur, oportet,
 „tot præstantissimi viri vel negligentix
 „vel inscitix, qui nos nunquam de tali
 „obligatione certiores fecerunt. Qui
 „rursus veræ religionis principia novit,
 „qui fidelibus recte viventibus cælum
 „præcludit, nisi B. V. intercessio præ-
 „cedat? quando nos ecclesia hætenus
 „docuit, necessariam & sufficientem ad
 „sa-

Sæc. XVIII. „salutem esse Mediatoris nostri
 A. C. 1740. „Christi invocationem, ex quo omnia
 „per quem omnia. Ejus autem verba
 „sunt: *Si quid petieritis Patrem in nomine meo, dabit vobis: atque omnis potestas in caelo & in terra; ipsi habemus advocatum apud Patrem non pro peccatis nostris, sed & totius mundi.*
 „siperet autem quisquis assereret, quod
 „ces nostras ad Deum & ejus filium in
 „stra esse, nisi sanctorum precibus
 „ventur. Neque huc vocanda erant
 „quorundam hominum pie exorbitantium
 „tium verba, quæ ex affectus ferre
 „ipsis exciderunt, sed ea, ut Theologum
 „gum decet, emollienda, & ad sanctorum
 „ris Theologiæ leges temperanda sunt.
 „Ecclesia hæctenus hortata est atque exemplo
 „emplo suo præivit, ut orationibus sanctorum
 „stris ad Deum intercessionem quorundam
 „sanctorum adjiceremus, neque necessitatem
 „necessitatem præscripsit, aut id præcepto
 „præcepto mandavit. Progredi longius nolo,
 „neque moror devotionem, quæ festivitates,
 „festivitates, quas memoras; nulla enim
 „nim invocatio sanctorum sive devotionis
 „præcepti communis est. Festivitates vero
 „vero ad cultum quidem sanctorum spectant,
 „stant, sed vel a non invocantibus sanctos
 „ctos recte observari solent ac possunt.
 „At præterire nolo, quod ais, vos neque
 „pe nulli urbi aut provinciæ cedere
 „cultu

Sæc. XVIII.
A. C. 1740.

„culu & devotione; video enim, vos
 „velle videri magis pios, magis doctos,
 „quam reliquos Catholicos; hoc autem
 „vix fieri sine ambitionis contagione
 „potest, & quod pejus est, a vobis
 „præstatur inconsulta vera & legitima
 „pietate. Animadvertite quæso: uti
 „zelus non secundum scientiam occur-
 „rere potest, ita & pietatem interdum
 „deprehendi, quæ non sit secundum
 „scientiam, quæ superficialis est, quæ
 „damnanda. Veram solidam pietatem
 „nos ab exordio ecclesiæ docti sumus,
 „& docemur quotidie; non ea certe no-
 „bis proposuit votum pro tuenda ju-
 „gulis nostris immaculatæ conceptionis
 „opinione. Quod an vos concipiatis
 „ignoro. Neque ea tradidit, *necessarias*
 „*esse sanctorum orationes ad salutem.* Hæc
 „pii novatores invenerunt: sed eorum
 „pietas, ubi non est secundum scien-
 „tiam, imo ubi adversatur dogmatis
 „ecclesiæ, repudianda est. Ad hæc
 „mihi significasti, apud vos esse, qui
 „delicatas Theologiæ quæstiones in
 „vulgus atque inter mulierculas spar-
 „gant: id si verum est, in iis pruden-
 „tiam desidero; neque enim rudis sto-
 „machus fert ejusmodi cibos. At par-
 „cas velim, si addidero, longius vos a
 „prudencia recessisse, quando ad popu-
 „lum ipsum in ecclesia congregatum no-
 „vam

Sæc. XVIII. „*vam doctrinam* detulistis, præceptum
 A. C. 1740. „*facientes, quæ hactenus consilii fu-*
 „*rant, injuriam Salvatori nostro im-*
 „*rentes, non quod dedecet medi-*
 „*cis titulo sub aliqua ratione Deipara-*
 „*ornare; sed quod sine mediatrice in-*
 „*ille mediator noster esse apud Deum*
 „*non possit. Hæc horret ecclesia, in*
 „*concione isthic habita deducantur,*
 „*hæc rideant hæretici, quibus tam-*
 „*nunciandum est, nequaquam hanc*
 „*ecclesiæ mentem. Ceterum non*
 „*ego sum, qui lubenter in arenam*
 „*scendam adversus obtretractores lib-*
 „*rum meorum, imo optare me fate-*
 „*ut excitati isthic motus sopiantur,*
 „*honestâ aliqua ratione scandalis in-*
 „*enatis remedium adhibeatur: ver-*
 „*si adhuc detrahère libris meis per-*
 „*tis, consulam rebus meis. Certe-*
 „*dubito, quin pugnare didiceritis,*
 „*usum armorum habeatis, sed*
 „*curandum vobis reor, ut pro veritate*
 „*& sana semper pietate pugnetis. Qu-*
 „*Rev. Pater dicta volo, intacto sem-*
 „*obsequio, quod tibi & nobilissimo ver-*
 „*ordini semper debere me profiteor.*

§. XVIII.

Literarum studia variis in locis gra-
viter promota.

Prospero magis, magisque decoro